

За времето, което сме употребили по изработването и систематизирането на помъстенитѣ въ сборника свѣдения ще споменемъ само, че сме го почнали въ началото на 1891 год., а окончателно сме го свършили — въ края на 1896 год.

Колкото се отнася до трудноститѣ, срѣщани отъ наша страна при събирането на свѣденията, а особено на ония по земеделѣцкото производство, оставяме да говорятъ самитѣ цифри въ сборника и да се произнесатъ ония компетентни лица, които боравятъ съ подобенъ родъ работи и на които мнѣнието и критиката, въ интереса на самото дѣло — проучването на отечеството ни, съ удовольствие ще посрѣщнемъ. За да бѣде пълненъ прѣдлагаемия статистически сборникъ, трѣбваше да се прибавятъ още нѣкои твърдѣ важни за страната свѣдения: *промишленността, търговията, държавния кредитъ, съобщенията, нравствеността, финанситѣ, армията и пр.*; но този недостатъкъ се дължи, отъ една страна, както споменахме и по-горѣ, на обстоятелството, че нашата официална статистика се намира още въ самото начало на развитието си и по-много отрасли въ поминака на населението ни нѣма още никакви статистически свѣдения, а отъ друга — на невъзможността да се изработи и приготви такъвъ единъ грудъ въ толкова късо време, отъ едно само лице и то вънъ отъ правитѣ му служебни задължения. Общаваме се, обаче, да се потрудимъ до колкото силитѣ и обстоятелствата ще ни позволятъ, да съберемъ и систематизираме материала и по горнитѣ отдѣли, въ едно недалеко бѣдъще.

До колко прѣдлагаемия отъ насъ трудъ ще удовлетвори нуждитѣ и отговори на назначението си, остава да се произнесатъ специално занимающитѣ се съ една или друга частъ отъ общата статистика. За насъ обаче е доста съзнанието, че сме турили начало на оня отъ същественна необходимостъ и отъ голѣма важностъ и значение трудъ, както въ военно, така и икономическо отношение, който би трѣбвало всѣка година да се попълва, поправа и издава, както става днесъ у всичкитѣ напреднали страни, а би трѣбвало да става у насъ още повече, като страна далечъ неизучена още.

При това считаме за свой приятенъ дългъ да искажемъ голѣмата си благодарностъ на г. Директора на Статистическото Бюро Т. Иванчовъ, който съ своитѣ просвѣтени упѣтвания, въ значитѣлна степенъ облекчи труда ни.

София, 1897 год.

Капитанъ И. Атанасовъ.